

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

TEKST VAN J. SCHOONJANS

ROCOCO

HET was de eeuw van het licht! De vrijheid verlichtte de wereld! Was het daarom dat iedereen zich in rococostijl kleepte? Rococo komt uit het Frans « roc », « rocaïlle », rots, grotwerk. Het is een kunststijl die zich kenmerkt door overrijke, verrukkelijke en grillige vormen. De symmetrie werd ter zijde geschoven. Men verkoos, in die tijd, gracieuse ornamenten en speelse details. De kunst tot dan toe klassiek, plechtig groots, werd vriendelijk, licht maar vaak ook onbenullig...

1. - BONBONNIERES

IN de XVIIIe eeuw was de burgerij rijk genoeg om zich van de kunst meester te maken. En de kunst, tot dan toe gereserveerd voor de paleizen, diende voortaan om de huizen mooier te maken. Het was de triomf van het kleine: kleine boudoirs, kleine meubels, kleine spiegels, kleine snuifdozen en porseleinen figuurtjes. Iedereen was dol op het porselein van Doornik, Saksen en Sèvres, en op het aardewerk van Delft, Straatsburg en Nevers.

2. - LIEFLIJKE SCHILDERIJEN

DE XVIIIe eeuw was nauwelijks begonnen, toen de schilder Jean-Antoine Watteau de Rococo in de schilderkunst bracht. Hij konterfeitte kleine, lieflijke schilderstukjes voor salons, heel vaak landelijke of galante toneeltjes in de verrukkelijkste kleuren. De figuren waren mooi, schalks, maar ook oppervlakkig. Watteau kreeg in Frankrijk volgelingen met talent: Nattier, Boucher, Quentin de la Tour, Chardin en vooral Fragonard. De Engelse school bracht in die tijd meesterwerken voort inzake portretkunst. De grootste virtuozen waren Gainsborough en Reynolds.

3. - CARNAVALS

DE XVIIIe eeuw was de eeuw van het vermaak, van de feesten, de bals, de mascarades. Iedereen zocht verstrooiing en wilde zich vermaken. Het is waar dat de vlinders en de muggen een sarabande dansen rond het licht van een kaarsvlammetje, nietwaar? De schilders hebben het speelse, het vrolijke en het oppervlakkige leven van die tijd in beeld gebracht. Canaletto, Longhi, Guardi, Tiepolo hebben de carnavals van Venetië met zwier gepenseeld.

4. - KLEINE TRIANONS

IN de XVIIIe eeuw waren er beeldhouwers van charmante busten, standbeelden, medaillons en fonteinen, zoals o.m. Houdon en Pigalle. Er waren ook architecten die sierlijke dingen maakten, zoals Gabriel. Zijn voornaam was Ange. Die Ange Gabriel bouwde te Versailles voor de markiezin van Pompadour een paleis in miniatuur: « Petit Trianon ». Het was een juweel! Frederik II van Pruisen en Gustaaf III van Zweden, lieten insgelijks zo'n sierlijk paviljoen bouwen.

5. - ALLES ROCOCO

GROTE monumenten, kerken en zelfs kloosters werden aangetast door de Rococo. Bekijk te Brussel b.v. het Koningsplein, gecreëerd door Montoyer, en je hebt een idee van de smaak van de XVIIIe eeuw. Toch kende de Rococo misschien het meeste succes in Beieren, in Saksen en vooral in Oostenrijk. Dresden, een zeer mooie stad, werd bijna volledig opgetrokken in Rococo. Wenen ook, maar dit met veel zwier en luister. Een typische stad uit de XVIIIe eeuw is ongetwijfeld Salzburg. En wie zegt Salzburg, zegt Mozart. Wij zullen Mozart even groeten!